

13.3.2002

2058/4/00

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Ilkka Rautio

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Pekka Päivänsalo

PYSÄKÖINTIVIRHEMAKSUASIASSA ANNETTAVAN PÄÄTÖKSEN PERUSTELEMINEN

1 KANTELU

A arvostelee 6.9.2000 eduskunnan oikeusasiamiehelle osoittamassaan kantelukirjoituksessa Turun ja Porin läänioikeuden (nyk. Turun hallinto-oikeus) 27.4.1998 pysäköintivirhemaksua koskevassa asiassa 247/5610/98/D antamaa päätöstä. Saatuaan apulaisoikeusasiamies Jaakko Jonkan 18.9.2000 antaman vastauksen (dnro 1957/4/00) A antoi asiassa suullista lisäselvitystä, jonka perusteella asia otettiin uudelleen käsiteltäväksi.

2 SELVITYS

Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian työjärjestykseen perustuvan asiajaon mukaan asia kuuluu apulaisoikeusasiamies Ilkka Rautiolle.

Turun hallinto-oikeuden ylituomari toimitti tänne kantelun johdosta lausunnon. Se on kantelupäätöksen liitteenä. Lisäksi on hankittu puhelimitse selvitystä läänioikeudessa asian esittelijänä toimineelta ---.

3 RATKAISU

3.1 Tapahtumat

Porin kaupungin pysäköinninvalvonta-apulainen antoi A:lle 8.1.1998 kello 14.19 pysäköintivirhemaksukehotuksen pysäköintimaksun suorittamatta jättämisen vuoksi.

A teki asiasta vastalauseen Porin kaupungin pysäköinninvalvojalle. A kertoi, että hän oli ennen pysäköimistään lunastanut ja laittanut autonsa ikkunaan pysäköintimaksulipun numero 2429, jonka mukaan pysäköintiaika päättyi kello 14.24. A epäili pysäköinninvalvonta-apulaisen katsoneen epähuomiossa maksukehotuksen antaessaan auton ikkunaan jäänyttä vanhaa pysäköintilippua numero 1234.

Porin kaupungin pysäköinninvalvoja hylkäsi 9.1.1998 antamallaan päätöksellä A:n vastalauseen. Päätöksen perustelujen mukaan A *"on laiminlyönyt huolehtia siitä, että pysäköintimaksun suorittamista osoittava maksulipuke on ollut sijoitettuna annettujen ohjeiden mukaisesti, ja varmistaa, että se on ulkoapäin luettavissa, ja koska valvonta-apulaisen lausunnon mukaan maksulipuke*

ei ole ollut ajoneuvossa näkyvässä, katson jääneen näyttämättä, että pysäköintimaksu olisi asianmukaisesti ja kiistattomasti suoritettu."

A valitti pysäköinninvalvojan päätöksestä Turun ja Porin lääninoikeuteen, joka kuitenkin hylkäsi valituksen 27.4.1998 antamallaan päätöksellä. Päätöksen perustelujen mukaan *"A on 8. 1. 1998 pysäköinyt autonsa Porissa pysäköintipaikalle, jonka käyttämisestä on vahvistettu pysäköintimaksu. Maksu suoritetaan lippuautomaatilla. Pysäköinninvalvonta-apulaisen mukaan ajoneuvossa ei ole ollut näkyvillä A:n vastalauseeseensa liittämää maksulippua. A ei ole esittänyt sellaista luotettavaa selvitystä, jonka perusteella hänen voitaisiin katsoa suorittaneen kyseisen maksun."*

3.2

Oikeudellinen arviointi

3.2.1

Oikeusohjeet

Suomen perustuslain 21 §:n 2 momentin mukaan käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Hallintolainkäyttölain 53 §:n mukaan päätös on perusteltava. Perusteluista on ilmentävä, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun ja millä oikeudellisella perusteella siihen on päädytty.

3.2.2

Kannanotto

Tuomiovaltaa Suomessa käyttävät riippumattomat tuomioistuimet. Turun ja Porin lääninoikeus on ratkaissut A:n pysäköinninvalvojan päätöksestä tekemän valituksen sille lain mukaan kuuluvan harkintavallan nojalla. Minulla ei ole perusteita katsoa, että lääninoikeus olisi asiassa esitettyä näyttöä arvioidessaan ylittänyt harkintavaltansa tai käyttänyt sitä väärin. Päätöksen perustelut antavat kuitenkin aiheen joihinkin kommentteihin.

Hallinto-oikeuden ylituomari on antamassaan lausunnossa todennut, että *"A:n kantelu osoittaa, että lääninoikeuden päätöstä ei ole onnistuttu perustelemaan siten, että hän olisi ymmärtänyt, miksi hänen selvitystään maksun suorittamisesta ei ole uskottu, vaikka hän on liittännyt vastalauseeseensa maksulipun"*.

Yhdyn ylituomarin esittämään käsitykseen.

Lääninoikeuden ylituomarin antaman lausunnon mukaan lääninoikeudessa on tällaisissa asioissa omaksuttu linja, jonka mukaan jos valittaja on uskottavasti selvittänyt suorittaneensa pysäköintimaksun, on hänelle määrätty pysäköintivirhemaksu kumottu *riippumatta siitä*, onko maksulippu ollut sijoitettuna säännösten edellyttämällä tavalla. Tähän käytäntöön nähden lääninoikeuden perusteluista ei mielestäni riittävän selvästi ilmene, onko lääninoikeus pysäköinninvalvonta-apulaisen kertomuksen perustella *katsonut tulleen näytetyksi*, ettei A:n autossa ole ollut näkyvillä A:n vastalauseeseensa liittämää maksulippua, tai mikä muu johtopäätös selostetusta kertomuksesta on tehty ja mikä on tämän johtopäätöksen merkitys asian ratkaisemiselle. Päätöksessä todetaan vain, mitä pysäköinninvalvonta-apulainen on tästä seikasta kertonut. Epäselväksi jää mm. se, onko

maksulipun näkyvillä olo lääninoikeuden mielestä välttämätön edellytys pysäköintivirhemaksusta vapautumiselle.

Pelkkä päätöksessä oleva toteamus siitä, että A ei ole maksulipun toimittamisesta huolimatta esittänyt sellaista luotettavaa selvitystä, jonka perusteella hänen voitaisiin katsoa suorittaneen kyseisen maksun, ei mielestäni anna valittajalle riittävästi tietoa. Jos peruste hylkäämiselle on ollut esimerkiksi se, ettei sitä mahdollisuutta, että A on kertomastaan huolimatta saanut valitukseensa liitetyn maksulipun joltain toiselta henkilöltä myöhemmin, ole lääninoikeuden mielestä voitu luotettavasti poissulkea, olisi mielestäni tämä pitänyt tuoda avoimesti esiin perusteluissa.

3.3

Johtopäätökset

Saatan edellä ilmenevän käsitykseni pysäköintivirhemaksuasiassa annetun päätöksen perustelujen tulkinnanvaraisuudesta Turun hallinto-oikeuden tietoon. Tässä tarkoituksessa lähetän jäljennöksen tästä päätöksestäni Turun hallinto-oikeudelle.

Selvyiden vuoksi totean, että lainvoimaisen päätöksen voi purkaa ainoastaan korkein hallinto-oikeus sille tehdystä hakemuksesta. Purkamisen edellytyksistä säädetään hallintolainkäyttölain 63 §:ssä. Minulla ei ole mahdollisuutta ottaa kantaa siihen, olisiko purkuhakemuksella menestymisen mahdollisuuksia.

Kantelukirjoituksen liitteet palautetaan oheisena.